

бр. 43

ИМ Дц - IV
Инв. № 82

оф. № 43

Година I.

Дупница, 1 октомври 1921 год.

Брой 43.

Светлина

Вестник за информация, култура и народно стопанство.

УРЕЖДА
РЕДАКЦИОНЕН
КОМИТЕТ

Излиза всеки сряда

год. абонамент 30 лв.
за пол. год. 15 лв.
за 3 месеца 8 лв.

Ръкописи не се връщат

Адрес: в. „Светлина“

Един брой — 50 ст.

Стар брой — 1 лв.

За обявления се плаща

За годишни, свадбени и именни по 25 л. за некролози и благодарности по 20 л. търговски и частни обяви на I стр. 80 ст. кв. см. на II стр. по 60 ст., приставски и на учреждения по 70 ст. думи, в хрониката по 4 л. на ред. Малки обявления до 20 думи 10 л.

Гичко в предплатата

Денят на Вазовото погребение в Дупница.

† Иван Вазов

Вазов умре! Отлете още една душа, която обичаше своята родина по-вече от себе си и даде всичко за нея.

Умре певеца на българския род; умре трибуна на нашата поетическа мисъл! Умре гения на българското слово, което от мало и големо, от просто и учено се четеше с такъв жар, с какъвто жар се е изпълвала душата на поета, когато е писал!

Умре другара на Ботев, Левски, Раковски, — на плеадата борци, които дадоха мило и драго и сложиха костите си за свободата на Майка България, — която по сетне той славно възпе.

Та кой българин не знае Иван Вазов! Кой от нас не е чел, пел и слушал неговите песни за тегилата на нашата родина, за бурните дни на нашите революционери-бунтовници за подвизите на героите при Шипка, Сливница, Одрин, Черна, Тутракан и др. пр.

Коя душа не се е гордяла с песните на Вазов, когато българския герой четеше от победа към победа за свободата на братя-люб. Кое сърдце не е изпитвало болките на нашата родина, вжплотени в Вазовите песни, които тжй майсторски се изливаха под перото му!

В неговите съчинения се проглежда живота на България от половин век насам. Цели петдесет години той пж сжс своята звучна лира, чийто звуци се изливаха в нашите сърдца и будеха обич към онова, което се нарича родина. Пж той за радости и жрби. И днес, когато неговата лира спира, нейните тгласи ще се предават от поколение на поколение името на Вазова по-вече от кога ще се носи от къща в къща, от колиба в колиба, като на велик българин, който достойно е изпълнил своя дълг към отечеството си.

Ризо Летто.



Иван Минчев Вазов

(увенчан български поет)

роден на 27 юни 1850 год. в гр. Сопот. † на 22 септември 1921 год. в гр. София.

Умре вдъхновителя на българската поезия! Великия човек-поет, който преживе и благородните устреми на революционера бунтовник и разочарованията на идеалиста-националист през свободните дни; чийто лира непрестанно е звучала с най-скромените желаниа и идеи на българския народ, — днес, увенчан с ореола на велик народен поет, писател, се връща в лоното на Бога.

Подобно на всеки гениален поет, той разви могщ творчески дух, като създаде незаменни творения, в които проглежда епохата с всички свои особености, както и трепетите на поета, любящ народа си. Той има неуспорима слава за създател на българската литература, в която се възпитава възрастващото поколение към обич на Родината и към култура.

Ето защо неговото име, през всички времена но бждещето, ще е тесно свързано с литературата и историята на българското племе.

Бог да го прости!

гр. Дупница, 28 септември 1921 год.

От Дупнишкото гражданство.

Казах...

Казах на речний скок гръмовни:
„Завиждам ти, че тук си вечел,
В тез планински недра вековни
Шумят ти ще е безкоченен“.

Казах на Белмекен: „Блазе ти:
Ти вечно лоб стремиш в ефира“.
Казах в должт на ветровете:
„И ваший вой не ще да спира“.

Казах на карпите: „И вий ще
Живейте с вековете дални,
А мене — прах — прахът покри-ще
Щом чукове моя час печални“.

А те ми думат едногласно:
„О скитнико, недей тжгува —
Под нашето небе прекрасно
И твойта мисъл ще векува!“

Траурния ден.

Мрачно утро. Небето се бе нависило с тжмни оловени облаци, и ситен джд рони. Граждт има празничен вид. Още рано сутринта всички дюкяни бежа обкичени с черни знамена. Движението на празненствующи и любопитни се усилв. Ученици и ученички празнично облечени бжрзаха за своите училища, отгдето вкупом с своите учители ще отидат на панахидата.

В 9 и половина часа, начело с портрета на Иван Вазов, обиколен с венец от живи цветя, ученичките от девическата гимназия, под звуковете на Военната музика, потеглиха из главната улица за черквата „Св. Георги“. Пред мъжката гимназия учениците бежа вече излезли подредени, очаквайки да изминат ученичките от гимназиите и горните основни училища. Дждът продължаваше да вали. Главната улица е заджсгена от ученици, граждани и граждани на пжт към черквата. Всеки бжрзаше да отиде и да отдаде последна почит на заслужилия народен поет.

Черквата е пжлна. Точно в 10 часа духовенството почна службата подпомогнато от хора на дружеството „Родии Звуци“. Преди свжршването на службата учителят от мъжката гимназия г. Методи Константинов произнесе следната реч, която предаваме в резюме:

Опечалено обжрание.

С велика скржб се облива днес душата на българския народ, когато той се разделя за винаги сжс своя любим, вдъхновен певец, Иван Минчев Вазов. Още по-велика е скржбта, че днес Майка България, в тия тежки, трудни времена загубва своя най-доблестен син, загубва едно сърдце, изгжжано само от силна, безпределна обич. Ала кой е Вазов и какво е той сторил за българската литература и народ? Нима е иуждно да се припомня това тук? Кое българско сърдце не е трепвало от сладките звукове на неговата поезия, кой не се е наслаждавал от неговите дивни, пленителни картини, от неговите увлекателни и пжлни с прелест разкази?

Това, което Гйоте стори за немската литература, като я очисти от чужди влияния и я постави на здрави основи, това, което направи Пушкин за руската литература, туй стори и Вазов за нашата. Той създаде трайна литературна традиция, пречисти българския език, облече го в художествени форми, възпита цело поколение и само това ли? Петдесет годишната негова неуморна дейност създаде едно дело велико, направи от него истински народен поет.

Вазов е изразител на две епохи: на епохата преди освобождението и на тая, която настана след освобождението. Стременията и идеалите на българския народ през пжрвата епоха не са чужди на Вазова. Обжрнете страниците на което щете негово произведение от тая епоха, вие ще останете удивени от величавото, картинното изображение на тоя живот, тжй далеко отстоящ днес от нас. Какви борби жестоки, какви страсти, каква мжст радужвали гжрдите на българина против неговия вековен враг — турчина. Какви мили, трогателни картини из живота на прокудени далеч от своята родина доблестни синове, които се скитат немилли, недраги, боси и голи.

Не по-зле е обрисувана и втората епоха — следосвободителната — от перото на великия покойник. Тая епоха на дребнави страсти и борби, която настана след пжрвия ден на свободата, внесе разочарование в душата на поета, ала той не закжсне да посочи величавите образи на достойни синове на майка родина, сложили живот пред олтаря на скжпа родина. „Епопея на забравените“ — това е повик към българския народ да се възпламени от светлите идеали на скромни труженици, загинали зарад свободата на мило отечество. Вазов чертае пжтя, по който трябва да вжрви българския народ, за да се развива; той мечтае неговата целокупност.

Никой друг син на Майка България не обича така нежно, така страстно, бих рекжл, своята родина, като Вазова. Любовта му към отечеството е небикиновена, безкруполна, материнска. Кждето и да се намира поета, неговата мисъл се носи към дивните вжрхове на Рила и Родопите, неговото сърдце му шепне за райски долини за бистри планински поточета, за чаровни кжтчета, разпржснати из неговата родна земя.

Това е основния мотив в всички Вазови произведения. Те са подгрети от тая велика обич по родината. Само тая си любов към родината да бе оставил нам като наследство, доста е, за да имаме велик пример на беззаветна обич на доблестен син към отечество скжпо.

Нека се поклоним пред тая велика обич към родината и да пожелаем на нашия незабравим, вдъхновен певец лека пржст.

Бог да го прости!

След речта хора изпе „вечна память“ и народа се разотиде.